

Sygn. akt I PK 43/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa D.J-B.
przeciwko Urzędowi Gminy w K.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 grudnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w N.
z dnia 19 października 2016 r., sygn. akt IV Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 października 2016 r. Sąd Okręgowy w N. oddalił apelację powódki D.J-B. i strony pozwanej Urzędu Gminy w K. od wyroku Sądu Rejonowego w N. z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie o przywrócenie do pracy.

Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, iż podstawę do zwolnienia pracownika w trybie dyscyplinarnym może stanowić tylko naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych. W sprawie natomiast nie było sporne, że zarzuty będące podstawą decyzji pracodawcy o zwolnieniu powódki nie odnosiły się wprost do obowiązków realizowanych na co dzień przez powódkę w pracy. Ponadto nie można przypisać powódce umyślności w zakresie dążenia do działania na szkodę pracodawcy, z niczego nie wynika, by powódka swoim działaniem chciała wyrządzić szkodę pracodawcy, bądź by godziła się na taki stan rzeczy. Wszystkie zarzuty dotyczące

zachowania powódki dotyczą bezpośrednio bądź pośrednio konfliktu z częścią rodziny na tle spornej granicy między nieruchomościami. Powódka wdając się w awantury i odpowiadając atakiem na zachowanie innych osób, pozbawiła się nieposzlakowanej opinii. Zdaniem Sądu pierwszej instancji przywrócenie powódki do pracy w pozwanym urzędzie było jednakże niecelowe. Poza utratą cech wymaganych do zajmowania stanowiska urzędnika (nieposzlakowana opinia), pracodawca utracił zaufanie do powódki, z uwagi na uzyskanie przez nią bez wiedzy pracodawcy dokumentów, do których nie miała prawa dostępu oraz wykorzystanie informacji uzyskanych dzięki zajmowanemu stanowisku do celów prywatnych.

Sąd Okręgowy podzielił wszystkie ustalenia Sądu pierwszej instancji, przyjmując je za podstawę własnych rozważań. Odnosząc się do apelacji powódki wskazał, że nie zasługuje na uwzględnienie zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego tj. art. 45 § 2 k.p. poprzez uznanie, iż przywrócenie powódki do pracy jest niecelowe. Przede wszystkim o możliwości zastosowania art. 45 § 2 k.p. każdorazowo powinny być uprzedzone strony po to, by przedstawiły one swoje stanowiska. W tym zakresie Sąd Rejonowy na rozprawie w dniu 21 grudnia 2015 r. uprzedził strony o takiej możliwości, następnie prowadził w tym zakresie postępowanie dowodowe, co doprowadziło do prawidłowego uznania, iż niewskazane jest przywrócenie powódki do pracy z uwagi na utratę przez pracodawcę zaufania w stosunku do niej. Stosownie bowiem do art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych pracownik samorządowy zatrudniony na podstawie umowy o pracę powinien cieszyć się nieposzlakowaną opinią. Sąd Okręgowy wskazał, że w ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że utrata nieposzlakowanej opinii wymaganej od pracownika samorządowego zatrudnionego na stanowisku urzędniczym oznacza niemożliwość przywrócenia go do pracy w rozumieniu art. 45 § 2 k.p. Z kolei ocena posiadania przez pracownika samorządowego nieposzlakowanej opinii powinna przede wszystkim odnosić się do jego życia zawodowego i zachowań publicznych, jednakże nie jest wyłączone ustalenie braku nieposzlakowanej opinii w oparciu o zachowania osoby z jej sfery życia prywatnego, o ile zachowania te mogą w jakikolwiek sposób wpływać na ocenę zdolności do

sumiennego, starannego czy neutralnego wykonywania zadań służbowych. Za nieskuteczny Sąd drugiej instancji uznał również zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 30 § 4 k.p. poprzez ustalenie, że powódka utraciła nieposzlakowaną opinię, podczas gdy nie została ona wskazana jako przyczyna wypowiedzenia. Wskazał, że Sąd pierwszej instancji rozpatrywał przedmiotową kwestię nie w aspekcie art. 30 § 4 k.p., czyli przyczyn rozwiązania umowy o pracę, ale w świetle celowości przywrócenia do pracy.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu prawa materialnego: art. 30 § 4 k.p. w związku z art. 24 ustawy o pracownikach samorządowych, art. 30 § 4 k.p., art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 30 § 4 k.p., art. 45 § 2 k.p., art. 52 § 2 k.p., art. 328 § 2 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 398 k.p.c. oraz na naruszeniu przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy: art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 153 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 258 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 236 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 253 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 45 § 2 k.p.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na okoliczność, iż jest ona oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniesiona w rozpoznawanej sprawie skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona. Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym

polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). W rozpoznawanej sprawie żadna taka okoliczność nie miała miejsca.

Odnosząc się do wskazanych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania okoliczności przemawiających za naruszeniem przez Sąd odwoławczy prawa materialnego zauważyć należy, że argumentacja skarżącej sprowadza się do kwestionowania poczynionych ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów. Świadczą o tym użyte sformułowania: "nierozważenie precyzyjne okoliczności, przyczyn i konsekwencji rodzinnych zdarzeń nie upoważniło sądu do stwierdzenia o niecelowości przywrócenia powódki do pracy", "podawana utrata zaufania pracodawcy do powódki pochośnie stwierdzona przez sąd jest nieuzasadniona", "sąd katalogując konflikt rodzinny jako spór o granicę uczynił to bardzo dowolnie, nie wyjaśniając chociażby przyczyn jego nasilenia w roku 2013", "[sąd] pominął fakt nietolerancji jej przez rodzinę męża powódki, z uwagi na jej pochodzenie", "stwierdzenie że powódka obrażała osoby i poniżała bez precyzyjnych ustaleń przebiegu zdarzeń nie dało podstaw do przyjęcia, że nie miało to charakteru obronnego", "trudno uznać za zasadną niecelowość przywrócenia powódki do pracy z uwagi na utratę zaufania, opartą na poszlakach, które w zetknięciu z nie przeprowadzonymi dowodami są nieoczywiste", "całokształt materiału dowodowego wykazał, że przyczyny wskazane w wypowiedzeniu umowy o pracę nie zostały potwierdzone w postępowaniu sądowym i nie mają oparcia w ustalonym stanie faktycznym".

Naruszenie prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie nie polega na dokonaniu błędnych ustaleń faktycznych (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2015 r., V CSK 72/15, LEX nr 1784530). Nie można uznać za zasadne zarzutów sformułowanych jako zarzuty naruszenia prawa materialnego, które jednak w istocie sprowadzają się do polemiki z ustaleniami poczynionymi przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia

8 marca 2013 r., III CSK 190/12, LEX nr 1324295). Skoro w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie mogą one zatem przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi.

Ponadto w związku z tym, że Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez sądy *meriti*, w postępowaniu tym nie może być w ogóle brany pod uwagę zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i to także w powiązaniu z innymi przepisami (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2016 r., V CSK 536/15, LEX nr 2116798). Polemika skarżącego z oceną dowodów dokonaną przez Sąd Okręgowy, prowadząca do zakwestionowania ustalonego przez ten sąd stanu faktyczny sprawy oraz zarzucanie sądowi drugiej instancji przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów nie uzasadnia, w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W judykaturze utrwalony jest pogląd, że zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. jest usprawiedliwiony tylko w wyjątkowych okolicznościach, w których motyw wyroku są tak ułomne, że uniemożliwiają kontrolę oceny toku wywodu, który doprowadził do rozstrzygnięcia (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, LEX nr 78271, z dnia 27 czerwca 2001 r., II UKN 446/00, OSNP 2003 nr 7, poz. 182). Takich wad nie można przypisać uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, gdyż jego treść pozwala na dokonanie kontroli orzeczenia, obejmującej prawidłowość wykładni i subsumcji. Trzeba mieć też na względzie, że uzasadnienie wyroku sporządzane jest *ex post*, toteż nawet w przypadku naruszenia wymagań dotyczących jego konstrukcji z zasady nie dochodzi do spełnienia przesłanki istotnego wpływu na rozstrzygnięcie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2014 r., I PK 88/14, LEX nr 1622121). Nadto jeżeli sąd odwoławczy po rozpoznaniu sprawy akceptuje w całości lub w określonym zakresie ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje je jako własne, w wyniku czego stają się one także ustaleniami sądu odwoławczego; takie jest minimalne wymaganie prawidłowego zastosowania art. 382 k.p.c. i art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2016 r., IV CSK 702/15, LEX nr 2109483).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.